

BILAGA 7

Motiv till skyddsföreskrifter

Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

	Skyddszon
	<p>Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större mängd än 50 liter får inte förekomma utan tillstånd.</p> <p><i>Undantaget från kravet på tillstånd och förbud är:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - befintlig hantering av petroleumprodukter för uppvärmning av bostads- och jordbruksfastigheter. -transport på väg. -drivmedel och andra petroleumprodukter i fordon (inkl. båt och arbetsmaskiner) nödvändiga för fordonets drift. Undantaget gäller inte för fordonsvrak.

Motivering

Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor av mängder över 50 liter bedöms utgöra en beaktansvärd risk för vattenförsörjningen. Dock bedömer projektgruppen att med tillståndsplikt sådan hantering kan regleras och villkor föreskrivas så att kommunen kan vara säker på att miljöaspekter beaktas och att nödvändiga skyddsåtgärder vidtas.

Bekämpningsmedel

	Skyddszon:
	<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd.</p> <p><i>Undantaget från krav på tillstånd är:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -hantering av kemiska bekämpningsmedel inomhus. -hantering av medel för bekämpning av skadedjur för normalt husbehov utomhus. -transport av kemiska bekämpningsmedel på väg. -hantering av ogräsättika. <p>Jord- eller vattenslagning av med bekämpningsmedel behandlade plantor är förbjuden.</p>

Motivering

Inga kemiska bekämpningsmedel påvisats i råvattnet eller i dricksvattnet. Emellertid har endast ett begränsat antal analyser genomförts. I befintliga föreskrifter föreskrivs att spridning av bekämpningsmedel ej får förekomma i större omfattning än som normalt erfordras för jord- och skogsbrukets behov. Trots att endast ett begränsat antal analyser har utförts indikerar frånvaron av bekämpningsmedel att befintlig hantering inte medför en oacceptabel påverkan på råvattnet. Förslag till skyddsföreskrift har därför utformats så att det krävs tillstånd för hantering av bekämpningsmedel istället för förbud.

Genom tillståndsplikt ges möjlighet att förena tillståndet med särskilda villkor för att bedriva hanteringen utan risk för vattentäkten. Vattenskyddsområdet berör områden med delvis genomsläppliga material vilket gör att dessa områden kan vara starkt kopplade till grundvattenbildningen av grundvattenmagasin. Det bör därför ställas höga krav på verksamhetsutövarens tillståndsansökningar och på miljökontorets bedömningar. Verksamhetsutövaren bör i tillståndsansökan för hantering kunna redogöra för bl.a. jordlagerföljd, topografi, när och hur spridning avses utföras, var lagring sker, testprotokoll för spruta, förekomst, lägen för och utformning av täckdikningsbrunnar, gröda och preparat samt dos. Generellt är det lämpligt att ge tillstånd för samma tidsperiod som verksamhetsägarens växtföljd exempelvis 4-5 år när det gäller jordbruk (växtodlingsplanen ska redovisas i ansökan). För andra verksamheter som t.ex. idrottsplatser och andra allmänna platser kan det vara skäligt med kortare tid.

Ibland måste de med bekämpningsmedel behandlade plantorna sättas i jord eller i vatten innan plantering. Det görs för att plantorna inte ska torka ut och kallas jord- eller vattenslagning av plantor. Eftersom förslaget till vattenskyddsområde inte är så stort så bedöms det lämpligt och möjligt att välja andra ytor än de inom vattenskyddsområde om man skulle behöva vatten/jordslagning av bekämpningsmedelsbehandlade plantor.

Djurhållning och växtnäringsämnen

	Skyddszon:
	Nötkreatur under två månaders ålder får ej hållas för bete utan anmälan.
	Spridning och lagring av slam är förbjudet.
	Spridning och lagring av stallgödsel får inte förekomma utan tillstånd. <i>Undantaget från krav på tillstånd är hantering för normalt husbehov.</i>

Motivering

Strandbetande djur och gödsel kan vara en källa för vattenburen smitta. Bl.a. kan spridning av cryptosporidium ske.

Cryptosporidium är vanligt i nötkreatur, riskkällan är framförallt kalvar som inte är avvanda, 52-66% är smittade, varav Oocystorna utsöndras via kalvarnas avföring. En infekterad kalv utsöndrar miljontals oocystor per gram avföring, endast ett tiotal räcker för infektion. Varje smittad kalv orsakar därmed ett högt smittotryck. Sjukdomen ses främst i 1-3 levnadsveckan. Cryptosporidium finns främst hos kalvar yngre än tre veckor men även i små mängder hos kor och lamm. Projektgruppen har därför valt att reglera strandbete med nötkreatur under två månaders ålder eftersom de utgör den största riskfaktorn.

De risker som hantering av stallgödsel kan utgöra för vattentäkter är dels påverkan genom nitrat dels genom spridning av smittoämnen i form av bakterier, virus och parasiter.

Eftersom lagring innebär att stora mängder stallgödsel hanteras koncentrerat är det önskvärt att miljönämnden får kännedom om befintliga och nya lagringsplatser för stallgödsel. Stukalagring kan generellt sett accepteras om det sker som tillfällig omlastning, dvs. då spridning sker inom några dagar och det enbart är den giva som ska läggas ut på skiftet som lagras (dvs inte stora mängder gödsel som ska spridas på flera skiften).

Inom skyddszonen finns det områden (som består av genomsläppligt material, grus etc) där det är olämpligt att hantera stallgödsel. Genom tillståndsplikt ges miljönämnden möjlighet att föreskriva lämpliga villkor såsom skyddsavstånd till uttagsbrunnar etc.

Slam innehåller halter av fosfor och kväve men kan även innehålla bl.a. metaller och läkemedelsrester. Om det handlar om ohygieniserat slam är riskerna främst patogener. Eftersom förslaget till vattenskyddsområde inte är så stort så bedöms det lämpligt och möjligt att välja andra ytor än de inom vattenskyddsområde för eventuell spridning av slam.

Avlopps- och dagvattenanläggningar

	Skyddszon:
	<p>Anläggning för avledning, eller annan hantering, av dagvatten från vägar eller parkeringsplatser får inte inrättas utan tillstånd.</p> <p><i>Undantaget från tillståndsplikt är:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -gång och cykelväg -dagvatten från parkeringsplatser med en yta mindre än 100 m².
	<p>Inrättande eller ändring av avloppsanordning med utsläpp inom vattenskyddsområdet av hushållspillvatten från WC är förbjuden.</p>

Motivering

Utsläpp av dagvatten från hårdgjorda ytor såsom vägar och parkeringsplatser kan sprida föroreningar såsom petroleumprodukter och tungmetaller till vattentäkten. Föreslagna föreskrifter om utsläpp av dagvatten påverkar endast nytillkommande vägar och parkeringsplatser, ej befintliga.

Utsläpp av näringsämnen via avlopp medför inte några betydande problem vid dricksvattenframställningen. Problemen är snarare kopplade till att det via avloppsanordningar kan ske utsläpp av andra föroreningar, t.ex. mediciner, läsningsmedel samt bakterier.

I det föreslagna vattenskyddsområdet finns möjlighet att koppla på sig på det kommunala VA-nätet, vidare är inte vattenskyddsområdet så stort så det bedöms lämpligt och möjligt att välja andra ställen för eventuella utsläpp av avloppsvatten än att det ska behöva ske inom vattenskyddsområdet.

Energianläggningar

	Skyddszon:
	Anläggningar för utvinning eller lagring av värme eller kyla ur mark och grundvatten får inte inrättas utan tillstånd.
	Inrättande av anläggningar för uttag av grundvatten får inte inrättas utan tillstånd.

Motivering

Vid inrättande av bergbore brunnar ökar förutsättningarna för spridning av föroreningar till grundvattnet p.g.a att en öppen väg skapas från markytan till grundvattenmagasinet.

Genom tillståndsplikt vid inrättande av anläggningar för utvinning eller lagring av värme eller kyla ur mark och grundvatten samt anläggningar för uttag av grundvatten ges miljönämnden möjlighet att sätta upp villkor för anläggningarna. Tex rekommenderas att energibrunnar utförs enligt Normbrunn-16 med tillhörande föreslagna åtgärder samt att arbetet utförs av certifierad brunnsbore.

Täktverksamhet och andra schaktningsarbeten

	Skyddszon:
	Materialtäkt (grus-, ler-, bergtäkt eller liknande) är förbjuden. Schaktningsarbeten djupare än 1 meter eller schaktningsarbeten större än 200 m ³ , muddring, rensning, pålning, spontning och schaktfritt ledningsbyggande får inte utföras utan tillstånd.

Motivering

Trots att schaktningsarbeten endast fått en riskklass 1 i riskanalysen önskar huvudmannen få kännedom och möjlighet att förskriva villkor/försiktighetsåtgärder gällande schaktningsarbeten. Motivet är att beroende på var schaktningsarbeten genomförs kan de öppna upp vägar eller ge snabbare vägar för föroreningar att nå vattentäkten utan fastläggning/rening av ytliga växtskikt mm. Vid tillstånd och anmälan om schaktning bör även säkerställas hur eventuell utfyllnad i mark ska genomföras. Det rekommenderas att utfyllnad i mark inom vattenskyddsområdet sker med jungfruligt material eller bergkross etc och inte med uppgrävda massor.

Med rensning avses att öka avvattningsförmågan genom åtgärder som ändrar djup och/eller läge i befintliga diken. Slätter eller kantskäring ingår inte begreppet rensning.

Miljöfarlig verksamhet

	Skyddszon:
	Nyetablering av miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2-32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:215 och eventuella senare ändringar) får inte förekomma utan tillstånd.

Motivering

Generellt kan sägas att miljöfarliga verksamheter kan kopplas till någon typ av utsläpp eller hantering av kemiska produkter och därmed kan utgöra en risk för vattentäkten. Miljöfarliga verksamheter har i riskanalysen även fått en riskklass 2. Med ovan föreslagna föreskrift gällande miljöfarliga verksamheter kommer dock inte s.k u-anläggningar omfattas. Riskerna med u-anläggningar bedöms främst föreligga om dessa verksamheter hanterar större mängder kemikalier. Det har av den anledningen valts att även reglera hantering av brandfarliga produkter i § 2.

Uppställning av tyngre fordon

	Skyddszon:
	Uppställning under fler än ett dygn i sträck av tyngre fordon får inte förekomma utan anmälan.

Motivering

Uppställning av tyngre fordon anses utgöra en risk mot vattenförsörjningen. Läckage av oljor, drivmedel eller andra miljöfarliga vätskor i fordon är en beaktningsvärd risk för vattentäkten. Därav föreslås anmälningsplikt för uppställning. Krav på anmälan ger miljönämnden information om att uppställning sker inom vattenskyddsområdet. Det ger även möjlighet att kräva att uppställda fordon har skydd av täckmattor eller liknande eller hänvisa uppställning av fordon till platser där risken är liten för både olyckor och läckage av ämnen som skulle kunna påverka vattenkvaliteten av vattentäkten.

Fordonstvätt

Motivering

Fordonstvätt anses utgöra en risk mot vattenförsörjningen om de sker på annan plats än i för ändamålet avsedd tvätthall med olje- eller bensinavskiljare. Ämnen som används vid tvätt och de ämnen som tvättas av kan försämra vattenkvaliteten i vattentäkten. Oavsett om man bor inom ett vattenskyddsområde eller inte så ska du inte tvätta bilen på gatan eller asfalterad uppfart. När bilen tvättas på garageuppfarten eller gatan rinner det förorenade tvättvattnet ner i gatubrunnarna och ofta vidare rakt ut i närmsta sjö eller vattendrag.

Enligt 9 kapitlet 7 § miljöbalken ska avloppsvatten avledas och renas eller tas om hand på något sätt så att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppkommer. Att tvätta bilen på gatan är, med tanke på att tvättvattnet orenat går ut i sjöar och vattendrag via dagvattensystemet, ett felaktigt sätt att hantera tvättvattnet. I och med att redan idag finns rekommendation om att biltvätt ska ske i gör det själv-hall eller automatvätt har riskerna med fordonstvätt valts att inte regleras genom skyddsföreskrifter utan huvudmannen har som avsikt att istället arbetat med information till boende inom vattenskyddsområdet.

Olyckor på väg

Det går inte att reglera olyckor på väg via skyddsföreskrifter utan här är det istället viktigt att finns information om hur man ska bete sig vid en eventuell olycka hos Räddningstjänst och Trafikverket. Huvudmannen ska informeras vid olycka inom vattenskyddsområde.